

ARVESYND

Finn teksten i Bibelen og les den høyt i gruppa: Rom 5,12-19

Samtale i gruppa

Hva er kontrastene Paulus etablerer i teksten?

Hvilke teologiske begreper er i sving?

Går det an å tegne denne teksten, evt lage et slags regnestykke av den?

Går det an å tegne opp en kronologi, en rekkefølge?

Går det an å plassere deg selv inn i den frelseshistorien Paulus beskriver?

Les videre høyt i gruppa

Paulus har skrevet Romerbrevet. Han var en jødisk skriftlærd som motarbeidet Kristus-tilhengerne, og møtte ikke Jesus mens han levde. Men ifølge Apostlenes gjerninger fikk Paulus et overraskende møte med (den oppstandne) Jesus da han var på vei til Damaskus. Som kristen dro Paulus ut på flere misjonsreiser og grunnla menigheter i Lilleasia og Hellas. Han skrev også brev til menighetene, og flere av disse finner vi i Det nye testamente. Romerbrevet er antakelig skrevet så tidlig som år 58 e. Kr, til menigheten i Roma. Med det er det blant Det nye testamentets eldste skrifter.

I brevet utlegger Paulus Israels betydning i Guds frelsesplan, og utvider begrepet Guds folk til potensielt å gjelde alle mennesker. Brevet var med andre ord en viktig teologisk brikke for å gjøre kristendommens nedslagsfelt større enn jødedommens. I kapittel 2 skriver Paulus: «For Gud gjør ikke forskjell på folk.» Dette er et nesten ubegripelig radikalt utsagn fra Paulus. Han anså seg antakelig fortsatt som jøde og levde etter Moseloven og dens strenge skiller mellom innenfor og utenfor, rett og galt, rent og tabu. Like fullt er ikke kristendommen betinget av jødisk tro eller praksis for Paulus.

Martin Luther baserte mye av sin teologi på en nærlesing av Romerbrevet. I dag leses det både av teologer, filosofer, politiske teoretikere – og ikke minst, av alminnelige bibellesere.

Store deler av teksten er orientert rundt spørsmål om synd og rettferdiggjørelse. Hva er det som frelser? Hva er nødvendig, og hva er det ikke? Paulus ser synden som menneskets grunnproblem, og loven som Guds første løsningsforsøk. Men menneskene klarer ikke å holde loven. Verken hedninger – altså ikke-jøder – eller jøder kan klare å rettferdiggjøre seg selv. Alle er, med andre ord, skyldige. Og så skjer det avgjørende: Ved troen på Jesus Kristus gir Gud mennesket rettferdighet. Det er altså ikke noe man kan gjøre seg fortjent til ved gode gjerninger, det er noe som Gud gir.

Paulus' brev til romerne 5,12-19

Luther sto i tradisjonen etter en av oldkirkas store teologer, Augustin. Luther var augustinermunk, og det er lett å se påvirkningen det har på teologien hans. For Augustin var arvesynd et nøkkelbegrep. Han mente intet menneske kunne unngå å leve under synden, fordi vi så å si smittes av et syndig begjær når vi unnfanges. Men ordet arvesynd tilslører egentlig Luthers forståelse av ordet. Det engelske begrepet, original sin, er kanskje bedre: Det vi kaller syndefallet var den første synd, all påfølgende synds far og mor. Synden er altså ikke noe vi arver, men et vilkår for menneskelivet. Fordi vi lever etter fallet, lever vi under de vilkårene som fallet skapte.

Samtale i gruppa

På hvilken måte har vi noe felles med Adam?

Må arvesynd handle om nedarvet synd?

Finnes det andre måter å tenke om det fellesmenneskelige på?

Hvordan kan vi snakke godt om synd i dag? Hvordan setter vi ord på alt som ikke er bra? Er det mulig å leve uten synd?

Hvor er Eva i denne fortellingen?

Har Eva og Adam levd, og har det betydning?